

7/4486

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/ 3104
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

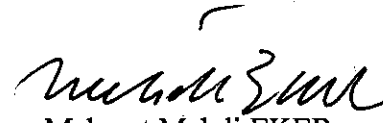
15 AĞUSTOS 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.07.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7906 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/4486, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK'e ait 7/4487, İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'a ait 7/4488 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/4486 (3 Sayfa)
- 2) Görüş 7/4487 (1 Sayfa)
- 3) Görüş 7/4488 (2 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ergün AYDOĞAN

Balıkesir Milletvekili

Esas No

: 7/4486

SORU 1-Köylülerimiz ve üreticilerimiz girdi maliyetlerinin inanılmaz oranda arttığı ve hedeflenen enflasyonun çok üzerinde artış gösteren tohum, gübre, ilaç ve mazot artışları sonrasinda maliyeti yüksek olan hububat buğdayın fiyatının, geçen yılki fiyatlara yakın fiyatlardan satılıyor olmasının gerekçesi nedir?

CEVAP 1- Ülkemiz yıllık kimyevi gübre tüketimi 5-5,5 milyon ton olup, yıllık tüketimin 3-3,5 milyon tonu yerli üretim ile 2-2,5 milyon tonu ise ithalat yolu ile tedarik edilmektedir. Ülkemizdeki kimyevi gübre fiyat artışlarının başlıca nedeni gerek hammadde gerekse mamul madde fiyatlarının yurt dışı piyasalarda beklenenin çok daha üzerinde artmasından kaynaklanmaktadır. Özellikle Güney Amerika ülkeleri, ABD ve Hindistan gibi büyük alıcı ülkelerin Dünya piyasalarından 2007 yılı içerisinde fazla miktarda gübre ve gübre hammaddesi çekmesi sonucu arzın talebi karşılayamaması nedeniyle Dünya piyasasında gübre fiyatları özellikle son dönemlerde beklenenin çok daha üzerinde bir artış göstermiştir.

Kimyevi gübre fiyatları hem Dünya'da hem ülkemizde arz talep ilişkisi içerisinde serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, Devletin fiyatlara herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Tarımda kullanılan diğer önemli bir girdi olan mazotun fiyatı Dünya ham petrol fiyatlarında meydana gelen artışa paralel olarak ülkemizde artan bir trend izlemiştir.

Ancak, Bakanlığımız tarafından 2003, 2004, 2005 ve 2007 yıllarında mazot, 2005 ve 2007 yıllarında artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı bulunan çiftçilere ürün gruplarına göre değişen miktarlarda olmak üzere kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır.

2008 yılında ise, Tarımsal Faaliyette Kullanılan Mazot ve Kimyevi Gübre İçin Çiftçilere Alan Bazlı Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair 26.03.2008 Tarih ve 26828 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 2008/13392 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı bulunan çiftçilere ürün gruplarına göre değişen miktarlarda olmak üzere kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca TMO, hububat ürünlerinin üretim maliyetlerini belirlerken; yurt içi hububatın ekim döneminden itibaren hasat dönemine kadar olan sürede girdi fiyatları (tohum, mazot, gübre, ilaç vs.), dünyada oluşan piyasa fiyatları, yurt içi hububat piyasa fiyatları ve enflasyon rakamları gibi ekonomik verileri göz önünde bulundurmaktadır.

2007 yılında üreticilere, buğdayda 4,5 Ykr/kg., arpa, yulaf ve çavdarda 3,5 Ykr/kg. prim desteği uygulanmış, ayrıca 10 YTL/Da. doğrudan gelir desteği, 2,88 YTL/Da. mazot desteği, 5 YTL/Da. sertifikalı tohum desteği, 2,13 YTL/Da kimyevi gübre desteği ve 1,7 YTL/Da sulama enerjisi desteği verilmiştir.

TMO'ca dünya ve yurt içi piyasaları takip edilmekte olup, dünya buğday fiyatları ortalama 320-350 dolar sevelerinde iken yurt içinde 410-460 dolar seviyelerinde seyretmektedir. Dolayısıyla yurt içi fiyatları dünya buğday fiyatlarının üzerinde seyretmektedir.

TMO, piyasaları yakinen takip ederek gerekli tedbirleri almakta olup piyasalarda üretici aleyhine durum oluşması halinde bu güne kadar olduğu gibi gerekirse müdahale fiyatı açıklayarak alım yapabilecektir.

SORU 2- Akdeniz de 600 Ykr dan başlayan hasat, 450 Ykr'ye düşmüştür. Buna rağmen Hükümet müdahale fiyatını halen açıklamamıştır. Artan maliyetlere rağmen bu yılki fiyat,

geçen yılki fiyatlarla aynıdır. Müdahale fiyatını açıklayamama gerekçeniz nedir? Buna karşı Bakanlığınızın bir çalışması varmıdır?

CEVAP 2- 2008-2009 hasat döneminin başlamasıyla birlikte TMO, 21 Mayıs 2008 tarihi itibariyle taahhütname karşılığı ürün alımlarına başlamıştır.

30 Haziran 2008 tarihinde yapılan basın açıklamasında da üreticilerimizin depo ve finansman ihtiyaçlarını karşılayarak ürünlerini ileri tarihlerde değerlendirmelerine imkân sağlamak amacıyla emanet alım fiyatlarını kamuoyuna duyurmuştur.

Talep eden üreticilere de % 30 avans ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca ürününü emanete bırakan üreticilerimizden, peşin alım fiyatlarının açıklanmasını müteakip ürünlerini TMO işyerine satmaları halinde depo kira ücreti de alınmayacaktır.

Müdahale alım fiyatlarının açıklanması ile üreticiler dışındaki diğer piyasa aktörleri olan sanayici ve tüccarların da piyasadan daha fazla ürün satın almaları için ihtiyaç duyacakları finansmanı karşılamak amacıyla makbuz senedine dayalı kredi sistemine işlerlik kazandırılmıştır.

TMO gerekli tedbirleri almış olup piyasalarda üretici aleyhine durum oluşması müdahale fiyatı açıklayarak alım yapacaktır.

SORU 3- Temel görevi hububat alımı yapmak olan T.M.O. yapmazken zaman zaman hükümetin isteği doğrultusunda fındık alımı yapmaktadır. Bunu sebebi nedir?

CEVAP 3- Bilindiği üzere ülkemiz fındık sektöründe yıllardır devam eden bir arz fazlası sorunu vardır. Bu sorun, özellikle fındık rekoltesinin yüksek olduğu dönemlerde piyasaya müdahale edilmesini zorunlu kılmaktadır. Öte yandan, 2006 yılına kadar fındık piyasasına müdahale görevini yerine getirmiş olan Fiskobirlik, içinde bulunduğu mali sıkıntılar nedeniyle, 2006/07 fındık sezonu başı itibariyle bu görevi ifa edemez hale gelmiştir. Hükümetimiz de Fiskobirlik'in bu durumunu dikkate alarak, hem fındık üreticilerimizin mağdur olmasına engel olmak hem de arz fazlasından doğacak diğer sorunları bertaraf etmek için müdahale görevini TMO'ya vermiştir. TMO bu görevi 31.08.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden yerine getirmektedir.

SORU 4- Tarımda yaşanan daralma ve çiftçinin uğradığı gelir kaybı nedeni ile tarım sektöründe istihdam oranı gittikçe düşmektedir. Tarım sektörü can çekmektedir. Bakanlığınızın bir önlem çalışması var mıdır?

CEVAP 4- Ülkemizde 1990'lı yıllarda tarım sektöründeki istihdamın toplam istihdam içerisindeki payı %44-46 iken bu oran 2000'li yıllarda %26-30 seviyelerine gerilemiştir. Gelişmiş ülkelerde tarım sektöründeki istihdamın toplam istihdamdaki payı nispeten daha düşük seviyededir. Hükümetimiz kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızın refah seviyelerinin artırılması için gerekli çalışmaları sürdürmektedir.

58, 59 ve 60. Hükümetler döneminde tarım sektörü öncelikli sektörler arasında değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, çiftçilerimize verilen destekler önemli oranda artırılmış, insanlarımızın yeterli ve kaliteli gıda tüketebilmesi için gerekli hassasiyet gösterilmiştir.

Toplam tarımsal destekleme miktarı;

- 2002 yılında 1,868 Milyar YTL iken,
- 2007 yılında 5,542 Milyar YTL' ye çıkarılmıştır.
- Hükümetlerimiz döneminde toplam tarımsal destekler yaklaşık 3 kat artırılmıştır.

Yağlı tohum primleri 7 kat, hayvancılık destekleri 16 kat artırılmıştır.

Ayrıca, tarımsal destekler üretim ve kalitenin artırılmasına yönlendirilmiştir.

Çiftçilerimize ilk kez mazot, sertifikalı tohum, sübvansiyonlu kredi desteği vb. destekler verilmeye başlanmıştır.

2001 yılında kaldırılan kimyevi gübre desteği uygulaması doğrudan çiftçilere verilmek suretiyle tekrar başlatılmıştır.

SORU 5-Üretimden kaynaklanan borçlarını ödeyebilmek ve geçimini sürdürebilmek için çiftçinin paraya ihtiyacı vardır. Yem bitkileri desteği ve ürün destek primlerini ödemeyen hükümet seyretmektedir. Doğrudan Gelir Desteęini düşüren hükümet bunun tamamını ne zaman ödeyecektir?

CEVAP 5-Doğrudan Gelir Desteği 1. dilim ödemeleri 25.04.2008 tarihinde Ziraat Bankası nezdindeki çiftçi hesaplarına aktırılmış olup, 2. dilim ödemelerinin ise Ağustos ayı içinde yapılarak, 2007 yılı uygulamalarına yönelik ödemelerin tamamlanması planlanmaktadır.

2007 yılı yem bitkileri desteklemeleri kapsamında destekleme ödemeleri gerçekleştirilmiş olup, alet makine desteklemeleri ise bütçe imkanları dahilinde ödenecektir.